

**KAMU ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ
İLE İLGİLİ TASARININ
TÜMÜ VE I. BÖLÜMÜ ÜZERİNDE TBMM GENEL
KURULDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ**

➤ **Vergi sistemimiz daha adaletsiz bir yapıya dönüşmüştür**

Tasarıda yer alan İstanbul 2010 Kültür Başkenti Projesi çerçevesinde akaryakıt ürünlerinin özel tüketim vergisi (ÖTV)nde sembolik de olsa artış öngören düzenleme, ÖTV kapsamında yapılan önemli bir düzenlemedir. Rakam sembolik olabilir ancak bunun vermiş olduğu mesaj son derece önemlidir.

Bu düzenlemenin vermiş olduğu mesaj şudur: AKP Hükûmetleri, 2002 yılından bu yana kamu finansmanında önemli ölçüde dolaylı vergileri artırma yoluna gitmişlerdir. Bu durum bizim vergi sistemimizin zaten adil olmayan yapısını daha adaletsiz bir hâle dönüştürmüştür.

Özel tüketim vergisinin 2002 yılı sonu itibarıyla gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 3,6'dır. Bu rakam 2007 sonu itibarıyla yüzde 4,6'ya gelmiştir. Yani gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1'i düzeyinde bu vergi yükünde bir artış olmuştur.

Bu, son derece ciddi bir problemdir. Bunu dünyadaki petrol fiyatlarının artışlarıyla izah etmek mümkün değildir. Türkiye'de motorin fiyatı Aralık 2002'den Haziran 2008'e yüzde 154 oranında artmıştır. Bunu petrol fiyatı artışlarıyla izah etmek mümkün değildir. Bunun içerisinde ÖTV artışları çok ciddi rol oynamaktadır. Avrupa Birliğinin beş seçilmiş ülkesinde (Fransa, Almanya, İtalya, İspanya, İngiltere) anılan tarihler arasında motorindeki fiyat artışı yüzde 117 düzeyinde. Bizde yüzde 154. Benzindeki tablo farklı değil.

➤ **ÖTV'nin artışı akaryakıt piyasasında kayıt dışını körüklüyor**

Bu neye yol açıyor? Bu vergi sisteminin yapısını bozuyor. Ama bunun yanında yarattığı çok önemli bir sakınca daha var. Akaryakıt piyasasında kayıt dışını körüklüyor. Sizlere rakam vermek istiyorum: Türkiye'de toplam araç sayısı 1994 yılında 5,6 milyondur, otomobil, kamyon, kamyonet, otobüs hepsi dâhil. Bu rakamın 2007 sonu itibarıyla miktarı 13 milyondur. Yüzde 132 oranında artış var. Bunun içerisinde sadece otomobillere baktığımızda, 1994 yılında otomobil sayısı 2,8 milyon, 2007 sonunda 6,4 milyon, yüzde 126 oranında otomobil sayısında artış var.

1994-2007 arasında benzin tüketimine baktığımızda, 1994 yılı benzin tüketiminin 3,5 milyon ton olduğunu görüyoruz. 2007 yılı benzin tüketimi 1 milyon ton azalışla 2,5 milyon tondur.

Otomobil sayısındaki artış yüzde 126. Benzin tüketiminde 1994-2007 arası 1 milyon düşüş var. Benzin tüketiminde artış değil, yüzde 28,5 oranında azalış var.

Denilebilir ki otogaz girdi sisteme. Benzin artı otogaz tüketimini veriyorum: 1994 yılında 4,2 milyon ton, 2007 yılında 4,5 milyon ton. Yani yüzde 7,8 oranında bir artış var on üç yılda.

➤ **Bu rakamlar alarm veriyor**

Bu aslında bir alarm demektir. Kayıt dışı ekonominin ulaştığı boyutu göstermek açısından, bu rakamlar alarm veriyor. O nedenle, ÖTV artışlarına, dolaylı vergi artışlarına gitmeyi bir kenara bırakalım, bunun yerine kayıt dışını kayda alacak, bu sistemi herkesi kavrayacak şekilde, bütün kazancı kavrayacak şekilde daha iyi bir hâle getirelim. Yapılacak olan düzenlemeler gerçekte bunlardır.

- **Anayasa'mıza göre devlet, sporu geliştirmek, başarılı sporcuyla desteklemek zorundadır.**

Tasarının birinci bölümünde yer alan düzenlemelerden bir tanesi, sporcuların ücretlerinin vergilendirilmesine yöneliktir. Sporculara yapılan ücret ödemeleri, 2003 ile 2007 yılları arasında sabit oranlı bir tarifeye vergilendirilmiştir. Bu oran yüzde 15'tir. Anayasa'mıza göre devlet, sporu geliştirmek, başarılı sporcuyla desteklemek zorundadır. Anayasa'nın vermiş olduğu görev budur.

Ancak şimdi sporculara yönelik ücret düzenlemesi yapılırken, kendi içinde tutarlı olmayan bir düzenlemeyi yapıyoruz. "Lig usulüne tabi olan ve olmayan sporcular" olarak bir ayırım yapıyoruz. Lig usulüne tabi olan sporcuların ücretlerini yüzde 5 ile 15 arasında değişen bir tarifede vergiliyoruz. Lig usulüne tabi olmayan sporcuların ücretleriyle, millî takım oyuncularına yapılan ücret ödemelerini de yüzde 5 oranında bir tarifeye tabi tutuyoruz. Bu doğru değildir.

- **Sporcunun konumuna göre, ligdeki durumuna göre ayrı bir tarife yapmak doğru değildir.**

Bunun sonucunda birinci sınıf tüccarlarla ikinci sınıf tüccarlar arasında da farklı bir vergi tarifesi uygulanması gibi bir talep gündeme gelebilir veya farklı meslek gruplarının farklı vergi oranları uygulanması yönünde talepleri olabilir.

Yine lig usulüne tabi olan spor dallarında yer alan, oynayan sporcularımıza yapılan ücret ödemelerinin yüzde 5 ile 15 arasında değişen bir tarifeye vergilendirilmesi yerine vergi ödeme gücü olmayan bir üçüncü lig sporcularına yapılan ücret ödemelerini tamamen vergiden istisna edebiliriz. Bu, bu ödemeleri yüzde 5 oranında gelir vergisine tabi tutmaktan daha doğrudur. Hatta üçüncü lig oyuncularının yanına ikinci lig futbolcularını, sporcularını da dâhil edebiliriz. Yani amaç adaleti sağlamaksa, Anayasa'nın öngördüğü birtakım temel kurallardan ayrılmak, sapmak yerine yine bu kurallara uyarak, ödeme gücünü gözeterek düzenlemeler yapabiliriz. Vergide daima ödeme gücüne bakılır, ödeme gücüne göre bir farklılaştırma yapılır; bir de teşvik amacıyla birtakım düzenlemeler yapılabiliriz.

- **Özürli vatandaşlarımızın otomobil alış-satışındaki ÖTV erteleme hükmü kaldırılmalıdır**

Bu tasarı ÖTV Kanunu'nda da bir değişiklik yapmayı öngörmektedir. ÖTV'nde özürli vatandaşlarımızın karşılaştığı bir sorun vardır. Özürli vatandaşlarımız beş yılda bir defa olmak üzere bir otomobili ÖTV'nden muaf olarak satın alma hakkına sahiptirler. Ancak, ÖTV Kanunu'na göre ÖTV ödenmeksizin özürli kişiler tarafından satın alınan otomobil beş yıl geçtikten sonra dahi satılıyor olsa, o zaman satıldığı tarihteki özel tüketim vergisi tutarı satın alan kişiden tahsil edilmektedir.

Yani, ÖTV Kanunu'nun yürürlükteki hükmü, özürli kişiler açısından bir vergi istisnası değil, bir vergi erteleme hükmü getirmiştir. Bunu düzelterek, bunu tamamen istisna edebiliriz. Yani özürli vatandaşlarımız beş yıllık süreden sonra da bu otomobili ellerinden

ıkarırlarsa, çıkardığı tarihte herhangi bir Şekilde alan veya satan tarafından TV denmeksiniz otomobil alan kiŐi adına tescil edilebilir. Bu yönde bir deđiŐikliđi tasarıya dâhil etmekte ben yarar görüyorum.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.